

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIB-286/11-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Mateřská škola a Základní škola, Hodonín, náměstí B. Martinů 5
Sídlo:	Náměstí B. Martinů 5, 695 03 Hodonín
IČ:	70 284 831
Identifikátor:	600 025 446
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Hanou Jurečkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti:	náměstí B. Martinů 5 a Anenská 2, Hodonín
Termín inspekční činnosti:	22. - 24. březen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „RVP ZŠS“) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „ŠVP ZŠS“) a jeho souladu s právními předpisy a RVP ZŠS podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Mateřská škola a Základní škola Hodonín, náměstí B. Martinů 5 (dále „škola“) je školou pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Ve školním roce 2010/2011 vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“), základní školy (dále „ZŠ“),

školní družiny a školní jídelny. Činnost přípravného stupně základní školy speciální v letošním školním roce nevykonává.

Vzdělávání žáků se středním mentálním postižením (dále „SMP“) a těžkým mentálním postižením (dále „TMP“) probíhá na dvou pracovištích. V pronajaté budově na náměstí B. Martinů, kde sídlí ředitelství školy a která je v majetku města Hodonín, je 5 tříd, v prostorách *Dětského rehabilitačního stacionáře* (dále „stacionář“) na Anenské ulici je 1 třída. V době inspekce bylo v těchto třídách vzděláváno celkem 44 žáků (10 podle individuálního vzdělávacího plánu – dále „IVP“), z toho 31 se SMP, 8 s TMP a 5 s lehkým mentálním postižením (dále „LMP“). Z celkového počtu je 7 žáků s poruchou autistického spektra (dále „PAS“). Ve všech třídách jsou společně vyučováni žáci z více ročníků. Složení tříd vychází z posouzení vzdělávacích předpokladů žáků, jejich individuálních projevů a potřeby speciální péče. V souladu se Školním vzdělávacím programem základní školy speciální *Pestrá škola* (dále „ŠVP ZŠS“) jsou vzděláváni 3 žáci. Podle dobíhajícího *Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy* č.j. 15 988/2003-24 je vyučováno 21 žáků, podle *Vzdělávacího programu pomocné školy* č.j. 24 035/97-22 18 žáků, z nich 2 s LMP na základě doporučení odborného poradenského zařízení. Do tříd jsou integrováni další 3 žáci vzdělávaní podle programů pro žáky s LMP. Škola vyučuje také 13 účastníků kurzu pro doplnění základů vzdělávání. Vzdělávání žáků se SMP a TMP zabezpečuje 14 pedagogických pracovníků, z nichž je 5 asistentek pedagoga.

Od poslední inspekční činnosti v roce 2005 došlo ke zvýšení počtu tříd pro žáky se SMP a TMP. Jedna z nich, na odloučeném pracovišti ve stacionáři, nahradila původní třídu MŠ. Ke zlepšení materiálních podmínek přispěly opravy a údržba budovy, i doplnění vybavení školy rehabilitačními i dalšími pomůckami.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola na webových stránkách, prostřednictvím letáků ve škole, místního tisku a plakátů města Hodonín velmi dobře informuje o své vzdělávací nabídce i způsobu přijímání žáků, včetně žáků se SMP a TMP. Ke vzdělávání přijímá všechny zájemce a při přijetí postupuje podle právních předpisů. Veškerou dokumentaci o průběhu jejich vzdělávání vede řádně.

Škole se daří pro žáky se SMP a TMP vytvářet bezpečné materiální i psychosociální prostředí. Výrazně k tomu přispívá úzká spolupráce mezi vyučujícími, vedením školy, pracovníky dětského rehabilitačního stacionáře, výchovnou poradkyní a školní metodičkou prevence. Každodenní kontakt třídních učitelek s rodiči zajišťuje velmi dobrou oboustrannou informovanost o výukových i zdravotních obtížích žáků. Výsledkem je jejich bezproblémové zařazení do vzdělávání i převážně klidný průběh výuky. Oblast primární prevence je ve škole dobře zabezpečena. K její účinnosti přispívá, že třídní učitelky každoročně vytváří *Plán primární prevence* pro svoji třídu, který vhodně přizpůsobují možnostem žáků. Rozvoj sociálních kompetencí a celkovou socializaci žáků se SMP a TMP podporuje jejich promyšlená účast na některých společných akcích. Poradenská pomoc nabízená školou rodičům je účinná a těm, kteří mají zájem o další uplatnění svých dětí po ukončení povinné školní docházky, aktivně napomáhá při hledání možností.

ŠVP ZŠS má dobrou úroveň zpracování. Disponibilní hodiny škola vhodně a promyšleně využila zejména na posílení vzdělávacích oborů psaní, hudební, výtvarná, tělesná a pracovní výchova. V průběhu inspekční činnosti doplnila do učebních osnov k některým vzdělávacím oborům chybějící organizační vymezení a strategie rozvoje klíčových kompetencí. Přepočítala také pravidla pro hodnocení žáků.

Organizace výuky respektovala potřeby žáků se SMP a TMP. Vytvářela také prostor pro realizaci různých podpůrných terapií, které pedagogové cíleně zařazovali. Posilovali tím účinnost postupů zaměřených na vyrovnávání handicapů žáků a zkvalitňování jejich života. Vzdělávání vycházelo z potřeb a možností žáků i výsledků pravidelně prováděného hodnocení jejich pokroků. Uplatňované metody a formy práce respektovaly jejich rozdílné vzdělávací předpoklady. Společné a skupinové formy práce promyšleně využívané ve třídách žáků s příznivějšími vzdělávacími předpoklady dobře rozvíjely kromě znalostí také schopnost spolupracovat, pomáhat si a domlouvat se. Doplnily je individualizované činnosti cíleně zaměřené na dovednosti a návyky potřebné pro osvojování základů čtení, psaní, počítání a na upevňování učiva. U žáků se závažnějším postižením a žáků s autismem byla práce důsledně individualizovaná. Efektivně rozvíjela jejich motoriku i základní znalosti a dovednosti potřebné pro co největší samostatnost v dalším životě. Určitá nejistota v pedagogických přístupech se projevovala v uplatňování strukturovaného učení žáků s PAS a využívání náhradních komunikačních systémů pro posilování schopnosti žáků dorozumět se. Vzdělávací činnosti ve všech třídách ale provázela častá pomoc vyučujících a záměrná motivace. Jejich účinnost posilovalo cílené využívání kvalitních pomůcek a pro žáky zajímavých činností. Hodnocení, které probíhalo podle stanovených pravidel, respektovalo osobnostní zvláštnosti žáků. Spolu s promyšleným střídáním činností posilovalo jejich soustředěnost a jistotu při plnění úkolů.

Výsledky, které žáci prokazovali, odpovídaly jejich možnostem a svědčily o systematické snaze školy rozvíjet všechny kompetence a posilovat jejich funkční gramotnost. Nejlepší úroveň rozvoje dosahovali díky příkladu dospělých a jejich důslednosti v kompetenci sociální a u většiny žáků také kompetenci k učení. Méně se dařila, zejména u žáků s větším rozsahem postižení, podpora kompetencí komunikativních.

Škola sleduje vzdělávací pokroky žáků se SMP a TMP prostřednictvím měsíčních záznamových listů nebo deníčků a pololetních hodnocení. Výsledky každého z nich pravidelně vyhodnocuje na jednáních metodického sdružení a stručně projednává na pedagogických radách. K zjištěným problémům přijímá potřebná opatření.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola splňuje předpoklady pro zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. V platném zařazení však nejsou všechny údaje v souladu se skutečností, poněvadž škola již déle než tři roky neprovozuje činnost přípravného stupně základní školy speciální.

Pro vzdělávání podle ŠVP ZŠS a dobíhajících vzdělávacích programů má škola dobré personální předpoklady. Všichni učitelé jsou odborně kvalifikovaní, z 5 asistentek pedagoga však pouze 1. Odpovídající je počet pedagogů ve třídách. Problémem však je, že ve třídě ve stacionární individuální práci učitelky a asistentky pedagoga doplňují pracovnice stacionáře. Přestože jejich vzdělávací působení na sebe pravidelně a plynule navazovalo, neprobíhá vzdělávání v souladu s právními předpisy, protože se nejedná o pedagogické pracovníky. Tento nedostatek je třeba napravit organizační změnou.

Ředitelka s dlouholetou praxí splňuje požadavky pro výkon funkce. Promyšleně zpracovala koncepční záměry na období školních roků 2010 - 2013, které vycházejí z analýzy stavu školy a vztahují se ke všem oblastem její činnosti. Cíleně do nich promítla výsledky dotazníku zaměřeného na mapování mezilidských vztahů a celkové atmosféry školy. Stanovené záměry jsou sice poměrně obecné, přesto se jí daří jejich postupná realizace, kterou pravidelně vyhodnocuje na pedagogické radě. Zavedla funkční

informační systém a jednoznačně stanovila pravidla vedení povinné dokumentace. Kompetence a odpovědnosti s rozvahou rozdělila mezi vedení školy a ostatní pracovníky. Třídy ZŠS považuje za významnou součást školy, proto jednu z jejích učitelek jmenovala svou zástupkyní. Do řízení školy, zejména v oblasti vytváření podmínek pro realizaci stanovených cílů i vzdělávacích programů, se jí dobře daří zapojovat většinu zaměstnanců. Na pravidelných provozních poradách, metodických sdruženích a při jednáních pedagogické rady jim umožňuje vyjadřovat svoje názory a nápady. Plánuje a podporuje zaměstnance v doplňování odborné kvalifikace i v získávání nových poznatků. Upřednostňuje oblasti, které z obecného hlediska odpovídají potřebám školy, nekonkretizuje však témata ani účastníky. Přestože si každý z pedagogů vede osobní kartu vzdělávání a samostudia, absence jejich kontroly spolu s nepropojeností vzdělávacích akcí s cíli hospitační činnosti a sebehodnocením učitelů vede k tomu, že vhodnost výběru seminářů jednotlivými pedagogy i jejich motivace a aktivita k účasti na nich je velmi rozdílná. Chybí zejména hlubší vzdělávání v oblasti rozvoje komunikace žáků a práce s žáky s autismem.

Finanční zabezpečení umožňuje realizovat platné vzdělávací programy ZŠS. Odpovídající prostředky na provoz a vzdělávací činnost škola v posledních letech doplňuje zapojením do rozvojových projektů zaměřených např. na nenárokové složky platů, pořízení kompenzačních a rehabilitačních pomůcek a školního vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání. Kromě toho škola v posledních třech letech získala dotaci z prostředků Města Hodonín určenou na environmentální výchovu a v letošním školním roce také z prostředků Evropských strukturálních fondů v rámci *Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost*. Celkově finanční prostředky zajišťují příznivé materiální podmínky pro vzdělávání žáků se SMP a TMP. Většina prostor je dostatečně velká, vybavená kvalitními učebními, kompenzačními i relaxačními pomůckami pro výuku i realizaci podpůrných terapií. Vybavení každé třídy je účelně uspořádané vzhledem k potřebám žáků a esteticky vyzdobené jejich pracemi. Svědčí to o vstřícných vztazích školy se zřizovatelem, dětským rehabilitačním stacionářem i sponzory, kteří na vybavení i pomůcky přispívají. Kvalitní údržba budovy i možnost využívat tělocvičnu dokladují velmi dobrou spolupráci se zřizovatelem, majitelem budov. Kontakty se zákonnými zástupci žáků, které považuje za nejdůležitější, škola cíleně rozvíjí. Zapojuje žáky se SMP a TMP i jejich rodiče do svých aktivit a podporuje vzájemnou informovanost o žácích. Výrazně tím posiluje účinnost vzdělávacího působení. Postupně se jí také daří vyhledávat a zapojovat do realizace svých aktivit organizace a sponzory z Hodonínska. Se Školskou radou má vztahy korektní, pravidelně projednává a schvaluje předložené dokumenty a vyjadřuje se k práci školy. Přínosem k obohacení života školy i vzdělávacích přístupů je každoroční setkání s partnerskou školou v Senici na Slovensku a vzájemné předávání zkušeností. Otevřená spolupráce s odbornými poradenskými zařízeními, sociálními pracovníky a s Policií ČR napomáhá zkvalitňování vzdělávání i řešení problémů žáků a jejich rodičů.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola vzdělávání žáků se SMP a TMP realizuje v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Systematicky umožňuje jejich rovný přístup ke vzdělání. Zodpovědně přistupuje k zajištění bezpečného prostředí i prevenci projevů rizikového chování.

Finanční prostředky přidělené škole i získané zapojením do projektů a od sponzorů, pokrývají potřeby spojené se vzděláváním a komplexní péčí o žáky.

Příznivé materiální i personální podmínky umožňují v souladu s potřebami žáků realizovat cíle dobře zpracovaného ŠVP ZŠS i dobihajících vzdělávacích programů.

Vzdělávací metody i formy práce uplatňované při výuce žáků se SMP a TMP zohledňovaly jejich individuální možnosti i potřeby. Zařazování podpůrných terapií přispívalo ke komplexnímu rozvoji jejich osobnosti. Vytváření základů klíčových kompetencí i funkční gramotnosti žáků účinně podporovalo příjemné prostředí tříd, spolupráce pedagogů i jejich tolerantní přístup ke každému žákovi.

Od poslední inspekční činnosti v roce 2005 si škola udržela dobrou úroveň podmínek i kvality vzdělávání žáků se SMP a TMP.

Nedostatky, které vyžadují odstranění, se týkají:

- a) údajů uvedených v rejstříku (§ 149 odst. 2 a § 150 odst. 1 písm. e) školského zákona),*
- b) zajištění vzdělávání všech žáků na pracovišti v dětském rehabilitačním stacionáři po celou dobu pedagogickými pracovníky školy (§ 7 odst. 7 školského zákona a § 2 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů).*

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb. ve lhůtě do 30. června 2011 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce Brno, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 15. dubna 2011

(razítko)

PaedDr. Hana Sedláčková, školní inspektorka

Sedláčková H., v.r.

Mgr. Jana Vágnerová, školní inspektorka

Vágnerová J., v.r.

Bc. Helena Svobodová, kontrolní pracovníce

Svobodová H., v.r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Brně dne 19. 4. 2011

(razítko)

Mgr. Hana Jurečková, ředitelka školy

Jurečková H., v.r.

Přípomínky ředitelky školy

Přípomínky byly/nebyly podány.